

PÄÄTÖS

Nro 178/2021

Dnro LSSAVI/6947/2020

15.9.2021

ASIA Eläinsuojan ympäristölupa, broilereiden kasvatustoiminta, toiminnan olennainen muuttaminen, Ilmajoki

HAKIJA Itälehdon Tila Oy
Harjunmäentie 131
60800 Ilmajoki

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakemus koskee broilerien kasvatustoimintaa ja sen laajentamista. Nykyisen ympäristöluvan mukaan tilan kolmessa eläinsuojassa saa pitää yhteensä 79 313 broileria. Hakemuksen mukaan toimintaa laajennetaan rakentamalla neljäs kasvattamorakennus. Laajennuksen jälkeen tilalle tulee yhteensä 110 000 broileria.

Itälehdon Tila Oy harjoittaa broilereiden kasvatusta Ilmajoen kunnan Harjunmäessä kiinteistöillä Tipula 145-421-4-87 ja Pyörtöhöön 145-421-4-88 osoitteessa Harjunmäentie 131, 60800 Ilmajoki.

ASIAN VIREILLETULO, LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

Lupahakemus on tullut vireille 8.5.2020.

Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan ympäristöluvanvaraisen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa.

Kyseessä on ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11 a) mukainen direktiivilaitos (yli 40 000 siipikarjapaikkaa). Valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen 1 §:n 1 momentin nojalla eläinsuojan ympäristölupa-asian ratkaisee aluehallintovirasto.

Tämän päätöksen ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus, jäljempänä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 1.2.2013 myöntänyt tilalle ympäristöluvan nro 10/2013/1 siten, että kolmessa broilerikasvattamossa voidaan pitää yhteensä enintään 79 313 broileria kasvatuserää kohden.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 6.3.2019 annetulla päätöksellä nro 54/2019 tarkistanut tilan ympäristöluvan BAT-päätelmien ja tarkkailumääräysten osalta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on 13.5.2020 antanut lausunnon YVA-menettelyn soveltamistarpeesta ja todennut, että toiminnan laajennukseen ei sovelleta YVA-menettelyä hankeluettelon perusteella eikä laajennuksesta myöskään ole tarpeen tehdä YVA-lain 3 § 2 momentin mukaista yksittäistapauksia koskevaa arviointimenettelyn soveltamista koskevaa päätöstä.

Hakemusasiakirjoihin on liitetty 14 lannan levityssopimusta ja 10 pellonvuokraussopimusta (joista 5 kpl voimassa) jotka koskevat yhteensä noin 529,52 hehtaarin peltoalaa.

Broilerikasvattamot sijaitsevat maa- ja metsätalousvaltaisella alueella eikä alueella ole voimassa asema- tai yleiskaavaa. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa hanke sijoittuu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle.

TOIMINNAN SIJAINNIN Sijaintipaikka ja sen ympäristö

Broilerikasvattamot sijaitsevat Ilmajoen kunnan Harjunmäen kaavoittamattomalla alueella noin 7 km Ilmajoen kunnan keskustasta pohjoiseen. Eläinsuojien lähiympäristö on pääasiassa pelto- ja haja-asutusaluetta.

Lähimmät kymmenen naapurin asuinrakennusta sijaitsevat nykyisistä broilerikasvattamoista sen kaakkoispuolella noin 190 m ja 370 m etäisyyksillä ja eteläpuolella noin 100 m, 250 m ja 280 m etäisyyksillä, sekä luoteispuolella noin 215 metrin (tilalla sikala), noin 295 metrin (tilalla navetta), noin 370 metrin ja noin 390 metrin etäisyyksillä. Pohjoispuolella sijaitsee yksi asuinrakennus noin 230 m etäisyydellä. Noin 315 metrin etäisyydellä sijaitsee kylätalo. Muut naapurien asuinrakennukset sijaitsevat yli 400 metrin etäisyydellä nykyisistä broilerikasvattamoista.

Lähimmät kymmenen naapurin asuinrakennusta sijaitsevat rakennettavasta broilerikasvattamosta sen kaakkoispuolella noin 230 m ja 400 m etäisyyksillä ja eteläpuolella noin 200 m, 350 m ja 380 m etäisyyksillä sekä luoteispuolella noin 200 metrin (tilalla sikala), noin 280 metrin (tilalla navetta), noin 350 metrin ja noin 365 metrin etäisyyksillä. Pohjoispuolella sijaitsee yksi asuinrakennus noin 200 m etäisyydellä. Noin 295 metrin etäisyydellä sijaitsee kylätalo. Muut naapurien asuinrakennukset sijaitsevat yli 400 metrin etäisyydellä rakennettavasta broilerikasvattamosta.

Broilerikasvattamot sijaitsevat valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella (Ilmajoen Alajoki). Lähin pohjavesialue, Riihinevan pohjavesialue (1014509) sijaitsee noin 3,5 km:n etäisyydellä länsiluoteeseen. Lähin vesistö, Takaluoma, sijaitsee lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä kasvattamoista pohjoiseen. Kasvattamot sijaitsevat Tieksinluoman valuma-alueen (42.039) etelälaidalla Takaluoman varrella. Kyrönjoki sijaitsee noin 2,7 km:n etäisyydellä kasvattamoista kaakkoon.

Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat yksityismaiden suojelualueita, joita ovat 2,8 km länteen sijaitseva Ala-Peltoniemen alue, 3,1 km länsiluoteeseen sijaitseva yksityismaiden suojelualue Peltoluhta sekä noin 4 km lounaaseen sijaitseva yksityismaiden suojelualue Kutsolankorpi 1.

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Eläinsuojat ja tuotanto

Tilalla olevissa kasvattamoissa on nykyisin tilaa noin 79 300 broilerille. Toiminnan laajennuksen yhteydessä rakennetaan broilerhalli 4, jossa on tilaa 30 000 broilerille, joten laajennuksen jälkeen neljässä broilerikasvattamossa on tilaa yhteensä enintään 110 000 broilerille kasvatuserää kohden.

Tilalla kasvatetaan vuodessa keskimäärin 6,5 kasvatuserää. Laajennuksen jälkeen tilalla tuotetaan siipikarjanlihaa teuraspainona noin 1 200 tonnia vuodessa.

Eläinsuojien kuivitetun alueen lattiapinta-alat ovat niiden pohjapiirrosten mukaan $1\,712\text{ m}^2 + 1\,397\text{ m}^2 + 1\,592\text{ m}^2 + 1\,616\text{ m}^2$, yhteensä $6\,317\text{ m}^2$.

Broilerikasvattamossa 1 on tilat 30 000 broilerille, broilerikasvattamossa 2 on tilat 24 000 broilerille, broilerkasvattamossa 3 on tilat 26 000 broilerille ja broilerkasvattamossa 4 on tilat 30 000 broilerille.

Eläinsuojan poistoilmahormit (8 + 5 + 5 + 6 kpl) sijaitsevat katolla ja korvausilma tulee eläinsuojan seiniltä. Eläinsuojassa käytetään tarvittaessa vesisumutusta viilennykseen sekä pölynsitomiseen. Lisäksi kasvattamoissa käytetään tarvittaessa jättipuhaltimia (4 + 4 + 5 + 5 kpl), jotka poistavat ilmaa koilliseen-itään ja lounaaseen olevilta päädyiltä.

Käyttövesi otetaan Ilmajoen kunnan vesijohtoverkosta.

Lannan ja jätevesien käsittely ja varastointi

Kasvattamoiden lannankäsittely tapahtuu noin 5 cm:n vahvuisella täyskuivikepohjalla ja kuivikkeena käytetään turvetta. Kuivikepohjat tyhjennetään 6-7 kertaa vuodessa kasvattamoiden itäpäädyiltä, kuormataan ja toimitetaan etälantalaan.

Kasvattamot tyhjennetään lannasta siten, että asfaltoidulle pihalle putoaa mahdollisimman vähän lantaa. Nykyisten kasvattamoiden lähiympäristöt on

kokonaan asfaltoitu ja uudenkin kasvattamon lähiympäristö asfaltoidaan asemapiirroksen mukaan. Kuivapuhdistuksen jälkeen myös piha kuivapuhdistetaan ja harjataan lakaisukoneella. Piha huuhdellaan ja desinfioidaan. Pihan viemäroinnissä on sadevesikaivot, mutta ei sulkuventtiilillistä sako-kaivoa tai muuta umpisäiliötä.

Lannanpoiston jälkeen kasvattamot pestään eränvaihdon yhteydessä höyrypainepesuria käyttäen. Pesu tehdään joko omana työnä tai ulkopuolisen urakoitsijan avulla.

Kattamaton etäkuivalantala sijaitsee noin 1,5 km:n etäisyydellä lounaaseen kasvattamoista kiinteistöllä Toloppa 145-421-1-162. Etäkuivalantalan pinta-ala on noin 576 m². Kuivalantalan pohja, reunat ja kuormauslaatta ovat betonia. Lantalassa on tällä hetkellä kolme noin 2 m korkeaa reunusta ja ajo-luiskan korkeus on 50 cm. Lantalan reunoja korotetaan laajennuksen yhteydessä 0,15 m, jonka jälkeen lantalan laskennallinen varastotilavuus on 1736 m³. Seinämien korotus tehdään betonivaluna siten, että elementin korotus muodostaa yhtenäisen rakenteen alkuperäisen elementin kanssa. Lantalan edessä on betonipintainen 72 m²:n kuormausalue. Lantalan sadevedet imeytetään lantaan.

Nykyisten kasvattamoiden pesuvedet johdetaan 75 m³:n ja 120 m³:n betonisiin säiliöihin, jotka on katettu betonikansilla. Uuden kasvattamon (broilerhalli 4) pesuvedet johdetaan uuteen 30 m³:n betoniseen säiliöön, joka kate-taan betonikannella. Kasvattamoiden yhteydessä olevat wc-vedet johde-taan erilliseen 5 m³:n umpisäiliöön ja toimitetaan kunnan jätevedenpuhdis-tamolle.

Lannan levitys ja jätevesien hyödyntäminen

Kuivikelanta käytetään pelloilla lannoitteena keväällä viikoilla 16-20 (70 %) ja syksyllä viikoilla 31-41 (30 %). Lannan ja pesuvesien levitykseen on käy-tettävissä peltopinta-alaa 582,4 ha, josta omaa peltoa on noin 53 ha, vuok-rapeltoa noin 89,95 ha (voimassa olevat vuokrasopimukset) ja sopimuspel-toa noin 439,6 ha. Hakemuksen mukaan levitysalueita ei ole pohjavesialu-eella.

Jätteet

Tilalla kuolleet eläimet (noin 12 000 kg/v) välivarastoidaan kylmäkontissa ja toimitetaan Honkajoki Oy:n raadonkeräilyyn. Jäteöljyt (noin 200 l/v) ja muu vaarallinen jäte toimitetaan Ekokemille/hyötykäyttöpisteelle, metalliromu ja muovit ja muu jäte toimitetaan hyötykäyttöön ja talousjäte järjestetyn jäte-huollon kautta Lakeuden Etapille.

Polttoaineet ja kemikaalit

Tilalla on työkoneiden tankkausta varten moottoripolttoöljyä kahdessa säili-össä, joiden tilavuudet ovat 3000 litraa ja 5000 litraa. Säiliöt ovat maanpääl-lisiä yksivaippaisiä säiliöitä ja ne on sijoitettu katettuun polttoainehuonee-

seen. Säiliöt on varustettu ylitäytönestimillä ja laponestolaitteilla. Säiliöissä ei ole vuodonilmaisimia eikä niissä ole lukitusta. Polttoainehuoneen edessä on betonilaatta, joka rajoittuu asfaltoituun piha-alueeseen.

Tilalla on lisäksi kasvattamoiden varalämmitystä varten maanpäällinen 3000 litran yksivaippainen polttoöljysäiliö, joka on sijoitettu katettuun polttoainehuoneeseen ja varustettu ylitäytönestimellä ja laponestolaitteella. Säiliössä ei ole lukitusta tai vuodonilmaisinta.

Polttoainesäiliöiden kanssa samassa huoneessa säilytetään lisäksi enintään 2 x 200 l muita öljytuotteita. Lannoitteita säilytetään varastohallissa enintään 100 tonnia. Konehallin lämpimässä osassa varastoidaan betonilattialla enintään 200 litraa ureaa traktorien moottoreita varten. Tila on viemäroity 5 m³:n umpisäiliöön, joka on yhteinen konehallin wc:n kanssa.

Kasvinsuojeluaineita varastoidaan kausivarastointina enintään 100 litraa ja enintään 5 kg lämpöeristetyssä torjunta-ainevarastossa öljysäiliöiden yhteydessä. Torjunta-ainevarastossa ei ole viemärointia ja se on lukittu betonilattiallinen tila. Desinfiointiaineita varastoidaan kasvattamon varastossa enintään 150 litraa betonilattialla, joka on viemäroity öljynerotuskaivon kautta kasvattamon pesuvesisäiliöön.

Toiminnasta aiheutuva liikenne

Eläinsuojan toimintaan liittyvän raskaan liikenteen muodostaa untuvikkojen tuonti 1 krt/2 kk, teuraslintujen vienti 1 krt/2 kk, rehuauto viikoittain sekä itsestään kuolleiden eläinten nouto tarpeen mukaan sekä kuiviketurpeen kuljetukset. Muuta säännöllistä raskasta liikennettä ovat jäteauton käynnit sekä satunnaiset tavaratoimitukset. Sesonkiluonteisesti liikennettä talouskeskuksessa lisäävät lannan siirtokuljetukset sekä kylvö- ja sadonkorjuusesongit.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) SOVELTAMISESTA

Euroopan komission antama täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten on julkaistu 21.2.2017.

Hakemukseen on liitetty BAT-selvityslomake, jota on käytetty nykyisen broilerien kasvatustoiminnan luvan tarkistamistarpeen arvioinnissa (taulukko 1). Aluehallintovirasto on tarkistanut 6.3.2019 annetulla päätöksellä nykyiselle broilereiden kasvatustoiminnalle 1.2.2013 myönnetyn ympäristöluvan siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien johdosta ja todennut olemassa olevan toiminnan täyttävän BAT-päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Hakemuksen mukaan myös rakennettavassa broilerikasvattamossa tullaan käyttämään samoja tekniikoita.

Taulukko 1. BAT-selvityslomakkeen sisältö tiivistettynä.

Nro	BAT-tekniikka (kohtien numerointi BAT-selvityslomakkeen mukaisesti)	Toteutuu tilalla	Hakijan perustelut
TOIMINTATAVAT			
BAT 1	1.Ympäristöjärjestelmä	-	Tilalla ei ole käytössä ympäristöjärjestelmää. Tila toimii teurastamon tuotantotiloilleen laatiman tuotantokäsikirjan sekä menettelyohjeiden mukaisesti.
BAT 2	2. Hyvät toimintatavat	Kyllä	Toimintojen sijainti, koulutus, hätätilannesuunnitelma, rakenteiden tarkastus ja kuolleiden eläinten varastointi on kunnossa.
BAT 3	3. Lannan kokonaistypen ja ammoniakkipäästöjen vähentäminen ruokintamenetelmillä	Kyllä	Vähennetään raakavaluaispitoisuutta käyttämällä rehua, joka on tasapainotettu typen suhteen eläinten energian tarpeen ja sulavien aminohappojen perusteella. Käytetään monivaiheruokintaa. Käytetään rehun lisäaineita, joilla vähennetään lannassa eritetyn kokonaistypen määrää.
BAT 4	4. Lannan kokonaisfosforin vähentäminen ruokintamenetelmillä	Kyllä	Monivaiheruokinta, jossa rehustus on mukautettu kunkin tuotantovaiheen vaatimuksiin. Käytetään sallittuja rehun lisäaineita, joilla vähennetään lannan kokonaisfosforia. Käytetään helposti sulavia epäorgaanisia fosfaatteja korvaamaan osittain fosforin perinteiset rehun fosforin lähteet.
BAT 5	5. Tehokas vedenkäyttö	Kyllä	Vedenkulutuksen ja vesivuotojen tarkkailu. Paineppureiden käyttö

			eläinsuojien ja laitteiden puhdistukseen, sopivien juomalaitteiden käyttö ja kalibrointi säännöllisesti. Sadevettä ei käytetä pesuvetenä.
BAT 6	6. Jäteveden syntymisen vähentäminen	Kyllä	Pesuvesimäärän minimointi ja puhtaiden vesien pito erillään likaisista.
BAT 7	7. Jätevesipäästöjen vähentäminen	Kyllä	Eläinsuojien pesuvedet johdetaan erillisiin umpisäiliöihin, joista pesuvedet levitetään säiliövaunulla pelloille. WC-vedet johdetaan erilliseen umpisäiliöön ja toimitetaan kunnan jätevedenpuhdistamolle.
BAT 8	8. Energian tehokas käyttö	Kyllä	Tehokkaat lämmitys-/jäähdytys ja ilmanvaihtojärjestelmät, järjestelmien optimointi. Seinien ja kattojen eristeet ja energiatehokas valaistus.
BAT 29	9. Prosessimuuttujien tarkkailu	Kyllä	Veden, sähkön, polttoaineiden ja rehun kulutusta sekä tulevien ja lähtevien eläinten määrää ja lannan muodostumista tarkkaillaan.
MELU, PÖLY JA HAJU			
BAT 9	10. Melun vähentäminen	-	Hakemuksen mukaan toiminta ei aiheuta meluhaittaa eikä sitä ole odotettavissakaan herkille kohteille.
BAT 10	11. Melun ehkäiseminen ja vähentäminen	Kyllä	Toiminta ja siihen liittyvät laitteet on sijoitettu niin, että melua ei aiheudu herkille kohteille. Töissä huomioidaan melu ja käytetään mahdollisimman hiljaisia laitteita.
BAT 11 & BAT	12. Pölyn vähentäminen ja pitoisuuksien tarkkailu	Kyllä	Kuivikkeen levitys siten, että pölyä muodostuu vähän (esim. käsin),

27			käytetään vapaan tarjonnan ruokintaa ja kostutettua tai pelletöityä rehua tai käytetään öljyisiä raaka-aineita tai sideaineita kuivarehussa. Paineilmalla täytettävät kuivarehuvarastot on varustettu pölynerottimilla. Ilmanvaihtojärjestelmä on suunniteltu ja sitä käytetään niin, että ilma virtaa hitaasti rakennuksessa. Käytetään vesisumutusta.
BAT 12 & BAT 26	13. Hajujen vähentäminen ja säännöllinen tarkkailu	-	Hakemuksen mukaan ei ole todettu eikä arvioida aiheutuvan hajuhaittoja herkille kohteille. Ympäristöluvassa ei ole määräyksiä hajuun liittyen.
BAT 13	14. Hajujen ehkäiseminen	Kyllä	Riittävä etäisyys tuotantotilojen ja herkkienkohteiden välillä. Pidetään eläimet, pinnat ja kuivikkeet puhtaina ja kuivina. Vähennetään lantapinta-alan yläpuolista ilmavirtaa ja ilman kiertonopeutta. Pidetään kuivikkeet kuivina ja ilmastoina. Lisätään poistoilman poistokorkeutta ja lisätään pystysuoran ilmanvaihdon ilmakierroksen nopeutta. Mullataan lanta maahan mahdollisimman nopeasti.
BAT 28	15. Ammoniakki-, pöly- ja/tai hajupäästöjen tarkkailu eläinsuojissa, joissa on ilmanpuhdistusjärjestelmä.	-	Eläinsuojassa ei ole ilmanpuhdistusjärjestelmää.
LANNANKÄSITTELY			
BAT 14	16. Kuivalannan varastoinnin ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Kyllä	Pienennetään päästöjä aiheuttavaa lantapinta-alaa suhteessa kuivalantakasan tilavuuteen. Varastoidaan kuivalanta

			lantalaan.
BAT 15	17. Kuivalannan varastoinnista maaperään ja veteen aiheutuvien päästöjen ehkäiseminen	Kyllä	Kuivalannan varastointi vesitiivistä materiaalia olevassa lantalassa. Varasto riittää niinä aikoina, joina lannan levitys ei ole mahdollista. Jos kuivalanta aumataan, se tehdään pelloilla kaukana pinta- ja/tai pohjavesialueista.
BAT 19	21. Lannan tilakohtainen prosessointi	Ei	Lantaa ei prosessoida.
BAT 20	22. Lannan levityksen maaperä- ja vesistö päästöjen vähentäminen	Kyllä	Pellon olosuhteiden huomiointi, riittävä etäisyys vesistöön, levityksen ajoitus, huomioidaan lannan typpi- ja fosforipitoisuus ja kasvien ravinnetarpeen mukainen lannoitus, peltojen tarkastus, kuor- maus ilman vuotoja ja lannanlevityslaitteet pidetään kunnossa.
BAT 22	24. Lannan muokkaaminen maahan	Kyllä	Kuivalannan multaaminen suoritetaan 12 h kuluessa. Pellon pintaan levitetty lanta muokataan maahan 4 tunnin kuluessa levityksestä alle 500 metrin etäisyydellä eläinsuojista sijaitsevilla peltolohkoilla.
BAT 24	25. Lannan kokonaistypen ja -fosforin tarkkailu vuosittain ja eläinluokittain	Ei vuosittain	Lanta-analyysi 5 vuoden välein broilerin lannasta. Lantamäärää seurataan jatkuvasti.
AMMONIAKKIPÄÄSTÖJEN TARKKAILU JA VÄHENTÄMINEN			
BAT 25	26. Ilmaan vapautuvien ammoniakkipäästöjen tarkkailu	Ei	
BAT 23	27. Koko tuotantoprosessin ammoniakkipäästöjen vähentymisen tarkkailu	Ei	

KASVATTAMOIDEN AMMONIAKKIPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN			
BAT 32	30. Broilerikasvattamoiden ammoniakkipäästöjen vähentäminen	Kyllä	Koneellinen ilmanvaihto ja kuivikkeen koneellinen kuivaus sisäilmalla.

Tilalla ei muodostu lietalantaa eikä lantaa varsinaisesti prosessoida, joten BAT-päätelmät BAT 16, BAT 17, BAT 18, BAT 19 ja BAT 21 eivät koske tilan eläinsuojissa harjoitettavaa kasvatustoimintaa. Tilalla on broilereiden kasvatustoimintaa, joten myöskään BAT-päätelmät 30, 31, 33 ja 34 eivät koske tilan toimintaa.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Hakemuksen mukaan toiminta on tavanomaista broilerien kasvatusta. Ajoittaiset hajuvaikutukset kulkeutuvat lähiympäristöön ilmanvaihdon kautta sekä sesonkiluonteisesti erityisesti kasvattamoiden tyhjennyksen ja lannan levittämisen aikana. Hajuvaikutuksia pyritään vähentämään lannan nopealla multaamisella. Toiminnasta aiheutuva melu- ja pölykuormitus naapurustoon arvioidaan vallitsevat etäisyydet huomioiden vähäisiksi.

Kasvattamoiden ilmanvaihtoa ohjataan olosuhdeautomaatiikan avulla ja kasvattamoissa käytettävä kuiviketurve sitoo ammoniakkaa tehokkaasti. Kesäaikaan kasvattamoiden sisäilmaa voidaan viilentää tarvittaessa lisäpuhaltimien (jumbopuhaltimet) sekä vesisumutuksen avulla, joka sitoo samalla myös pölyä.

Hakija on toimittanut massataseeseen perustuvan ammoniakkipäästöjen arviointilaskelman, jonka mukaan kasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö on 0,07 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Kasvattamoiden lämmitys on järjestetty hakelämpölaitoksen avulla ja varalämmityslähteenä on öljy. Tilalla on käytössä automaattiset hälytysjärjestelmät sekä 2 kpl 80 kVA automaattiaggregaatteja. Tilalle on laadittu palo- ja pelastussuunnitelma, jonka lisäksi tuotantorakennuksissa on riittävästi alkusammutuskalustoa. Rakenteiden ja laitteiden kuntoa tarkkaillaan päivittäisten toimien yhteydessä ja korjaustoimet tehdään heti. Tuotantopihat on asfaltoitu ympäristön puhtaanapidon helpottamiseksi.

MAAPERÄN JA POHJAVEDEN PERUSTILASELVITYS

Hakemuksen mukaan arvio perustilaselvityksen tarpeesta on esitetty ympäristöluvan BAT-tarkistamisen yhteydessä 2018.

Vuonna 2018 esitetyn hakemuksen mukaan tuotantorakennukset eivät sijaitse pohjavesialueella. Tuotantorakennusten ja lantavaraston kuntoa tarkkaillaan päivittäin ja korjaustoimenpiteet tehdään heti, kun tarvetta ilmenee. Rakentaminen on tehty annettujen määräysten mukaisesti. Tuotantoraken-

nusten toiminnassa on käytössä yleisesti parasta broilerin tuotannossa käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Piha-alueet ovat asfaltoituja ja ne pidetään siistinä harjaamalla ja pesemällä. Öljysäiliöt (5 000, 3 000 ja 3 000 litraa) tarkastetaan säännöllisesti vuosittain viranomaisten toimesta. Säiliöt ovat sisätilassa, jossa on betoninen valuma-allas. Altaan reunan korkeus on 80 cm. Tilalla on aina varastossa turvetta, jota voidaan käyttää nestemäisten päästöjen imeyttämiseen tarvittaessa. Tuotantotilat lämmitetään hakkeella. Öljylämmitys on varalla.

Tuotantorakennuksen pesussa ei käytetä pesuaineita, vaan pesu tehdään höyrypesurilla. Desinfioinnissa tarvittavat aineet haetaan aina tarpeen mukaisesti, niitä ei varastoida tilalla. Kuolleet eläimet varastoidaan kylmäkontissa, joka tyhjennetään aina kasvatuserän jälkeen tai tarpeen vaatiessa. Naapuruston lähelle lantaa levitettäessä lanta pyritään multaamaan heti levityksen jälkeen.

Muutenkin lannan levityksessä noudatetaan voimassa olevan ympäristöluvan määräyksiä sekä ympäristötuen ehtoja. Tuotannosta ei aiheudu merkittäviä päästöriskejä. BAT-AEL-arvo on 793,13 kg/vuosi (79 313 broileria x 0,01 kg/NH₃/eläinpaikka). Toiminnassa ei ole tapahtunut muutoksia voimassa olevan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen.

Hakijan näkemyksen mukaan toiminta ei edellytä perustilaselvityksen laatimista.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 14.5.2020 ELY-keskuksen YVA-lausunnolla, 12.3.2021 kasvattamoiden pohja- ja leikkauspiirroksilla sekä naapuritarkastelulla ja tiedoilla etälantalasta, pesuvesi- ja wc-vesisäiliöistä, kasvattamoiden pesutavasta ja uuden kasvattamon vaihtoehtoisesta sijoituspaikasta. 17.3.2021 hakemusta on täydennetty kuivalantalaa koskevilla tiedoilla.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat keskeisiltä osin 19.3. – 26.4.2021 välisenä aikana aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Ilmajoen kunnan verkkosivuilla. Ympäristölupahakemuksen vireilläolosta on tiedotettu Ilmajoki -lehdessä 24.3.2021 ja annettu erikseen tieto eläinsuojan lähinaapureille hakemusasiakirjoihin liitetyn tiedonantokirjelmän mukaisesti.

Lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausuntoa Ilmajoen kunnalta ja Ilmajoen kaavoitus-, ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta.

Ilmajoen kunnan ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu- ja kaavoitusviranomaiset eivät antaneet hakemuksesta lausuntoa.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat - vastuualue toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Sijoituspaiikka

YSL 527/2014 liitteen 3 mukaisilla eläinyksiköillä laskettuna broilerkasvattamon eläinmäärä on laajennuksen jälkeen eläinyksikköinä 3 300 ey eli 1,4-kertainen nykyisen ympäristöluvan eläinmäärään verrattuna. ELY-keskus toteaa, että kyseisen kokoisen uuden eläinsuojan etäisyys lähimpiin naapurisiin nähden tulisi Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen (1/2010) mukaan arvioituna olla vähintään 340 m (suotuisat olosuhteet), 360 m (normaalit olosuhteet) tai 435 m (vaativat olosuhteet). Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat etelässä ja itäkaakossa n. 100 m ja 185 m etäisyydellä nykyisistä broilerhalleista ja n. 190 m ja 230 m etäisyydellä suunnitellusta laajennuksesta sekä pohjoisessa n. 200 m etäisyydellä suunnitellusta laajennuksesta. Broilerkasvattamon luoteispuolella n. 80 m etäisyydellä laajennuksesta sijaitsee sikala sekä n. 220 m etäisyydellä navetta. Suomen tuuliatlaksen mukaan vallitsevat tuulet alueella ovat lounaasta.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan laajennukselle haettu sijoituspaiikka on haastava johtuen asuinrakennusten läheisyydestä ja eläinsuojakeskitymän yhteisvaikutuksista. Laajennuksen toteutusta puoltavia seikkoja ovat kuitenkin mm. poistoilmahormien sijainti kasvattamoiden katolla, hakemuksessa ilmoitetut kasvattamoiden ilmanvaihdon olosuhteautomatiikka ja lämmön talteenotto sekä turpeen käyttö kuivikkeena ja sisäilman sumutinjäähdytys. Myös vallitseva tuulen suunta ja lannan varastointi etäällä kasvattamoista puoltavat laajennusta. Luvassa tulee antaa määräyksiä lannan kuormauksesta, kuljetuksesta ja levittämisestä kasvattamon lähipelloille.

BAT-päätelmien huomioiminen

ELY-keskus toteaa, että annettavissa lupamääräyksissä tulee huomioida BAT-päätelmät kattavasti. Voimassa olevassa ympäristöluvassa on määrätty, että broilerikasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö saa olla 21.2.2021 alkaen 0,08 kg NH₃/ep/v ja ammoniakkipäästö tulee arvioida vuosittain massataseeseen perustuvalla arviolla tai mittaamalla.

Toiminnanharjoittajan tuli luvan mukaan toimittaa valvontaviranomaiselle 28.2.2020 mennessä selvitys mitatusta/arvioidusta eläinsuojista ilmaan vapautuvasta ammoniakkipäästöstä ja esitys ammoniakkipäästön tarkkailemiseksi. Kyseistä selvitystä tai esitystä ei ole ELY-keskukseen pyynnöistä

huolimatta toimitettu eikä niitä myöskään ole tämän hakemuksen mukana. ELY-keskus katsoo, että ne tulee lisätä ympäristölupahakemukseen, jolloin luvassa voidaan antaa riittävät määräykset, mikäli ammoniakkipäästön raja-arvoa ei saavuteta. Itälehdon Tila Oy:n broilerhallien lähimmät asutut naapurit sijaitsevat alle 200 m etäisyydellä, joten ELY-keskuksen näkemyksen mukaan BAT-päätelmien mukaisia melun- tai hajunhallintasuunnitelmien laatimista tulee tarvittaessa harkita.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei ole jätetty muistutuksia tai esitetty mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on kirjeellä annettu mahdollisuus antaa vastine annetusta lausunnosta. Hakija on 1.6.2021 saapuneessa vastineessaan ja sen liitteissä esittänyt seuraavaa:

1. Eläinpaikkamäärät

Asiakirjoissa esiintyvä 80 000 lintupaikkaa on pyöristetty konsultin toimesta kuvaamaan nykytilanteen ja laajennuksen erotusta, huomioiden kasvattamojen täyttöasteeseen liittyvä lintujen keskimääräinen kilomääräinen tiheys kasvattamoneliötä kohden. Todellinen vuosituotanto on kuitenkin vastannut tilan toimittamia vuosi-ilmoituksia laajuudessa 79 313 lintupaikkaa. Näiden lukujen keskinäisellä erotuksella (0,86 %) ei katsottu olevan ympäristöluvan käsittelyn kannalta suurta merkitystä.

2. Laajennuksen koko ja sijoittuminen

Hakemuksen liitteenä esitetyn eläinyksikköselvityksen mukaan haettu laajennus on 1,39-kertainen nykytilanteeseen nähden. Laajennus sijoittuu olemassa olevien eläinsuojien yhteyteen paikalle, jonka alapuolella ei ole vallitseviin lounaisiin ilmavirtauksiin nähden asuinrakennuksia alle 500 metrin etäisyydellä kasvattamoista. Lisäksi vallitsevat ilmavirtaukset leviävät alueelle, joka on avointa peltoaluetta mahdollistaen ilman tehokkaan sekoittumisen.

Hakijan näkemyksen mukaan laajennetun toiminnan ympäristövaikutukset eivät muuta havaittavasti alueella jo nykyisin esiintyviä kotieläintuotannon ympäristövaikutuksia. Laajennuksella ei siten ole ratkaisevaa merkitystä lähialueen muun maankäytön kannalta.

3. Ympäristövaikutusten hallinta

Hakemuksessa on selostettu tilalla käytössä olevia tekniikoita ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Kaikki lanta kuormataan kuljetuskalustoon välittömästi kasvattamoita tyhjennettäessä ja varastoidaan talouskeskuksen ulkopuolella myös jatkossa, jolloin laajennus ei muuta tai kasvata ympäristövaikutuksia lannankäsittelyn osalta.

Lannanlevitykseen käytettävästä kokonaispinta-alasta sijoittuu 14 hehtaaria alle 500 metrin etäisyydelle talouskeskuksesta (4 ha omaa ja 10 ha vuokratu sopimusalaa), joka vastaa noin 2,2 % käytettävissä olevasta levityspinta-alasta ja noin 3,5 % laskennallisesta vähimmäislevitysalasta. Tämän vuoksi esimerkiksi erilliselle hajunhallintasuunnitelmalle ei katsota olevan välitöntä tarvetta.

Uuden kasvattamorakennuksen käyttöönotto ei hakijan näkemyksen mukaan lisää merkittävästi talouskeskuksessa vallitsevaa melutasoa. Hetkellisesti melumäärä saattaa lisääntyä nykyisestä esimerkiksi lämpimien säiden aikana tapahtuvan jättipuhaltimien käytön yhteydessä. Nämä tilanteet ovat kuitenkin yleensä verrattain lyhytkestoisia eivätkä toistu samanlaisina vuodesta toiseen.

4. Ammoniakkipäästölaskennan tulokset

Voimassa olevassa ympäristöluvassa on määrätty, että broilerikasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö saa olla 21.2.2021 alkaen 0,08 kgNH₃/ep/v ja ammoniakkipäästö tulee arvioida vuosittain massataaseeseen perustuvalla arviolla tai mittaamalla. Hakija on laskenut tilan ammoniakkipäästöt SYKE:n päästölaskurilla nykyisessä tilanteessa sekä laajennuksen jälkeen:

Kuva 1; Ammoniakkipäästö nykyisellä eläinmäärällä ja tekniikoilla:

NH₃-päästö per eläinpaikka vuodessa (kg NH₃/ep/v):	0,07
BAT-AEL-arvo eli vertailuarvo	0,01 - 0,08

Kuva 2; Ammoniakkipäästö laajennuksen jälkeen ja tekniikoilla:

NH₃-päästö per eläinpaikka vuodessa (kg NH₃/ep/v):	0,07
BAT-AEL-arvo eli vertailuarvo	0,01 - 0,08

Edellä mainittujen laskentatulosten perusteella toiminta täyttää nykyisessä ympäristöluvassa annetun eläinpaikkakohtaista ammoniakkipäästötasoa koskevan vaatimuksen.

Hakija esittää laskurin käyttöä myös jatkossa toiminnan ammoniakkipäästöjen vuotuisen laskennan ja raportoinnin perusteeksi.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Käsittelyratkaisu

Aluehallintovirasto jättää hakemuksen käsittelemättä kiinteistöllä Toloppa 145-421-1-162 noin 1,5 km:n etäisyydellä kasvattamoista sijaitsevan etälantalalan osalta. Etälantalalan mahdollisen ympäristöluvan osalta toimivaltainen viranomainen on Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Aluehallintovirasto ottaa kuitenkin lupaharkinnassa ja lupamääräyksissä huomioon tiedot etälantalalan varastotilavuudesta.

Ympäristöluparatkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myöntää Itälehdon Tila Oy:lle ympäristöluvan broilereiden kasvatustoiminnalle ja sen laajentamiselle Ilmajoen kunnan Harjunmäessä kiinteistöillä Tipula 145-421-4-87 ja Pyörtohöönen 145-421-4-88 tähän päätökseen liitetyn asemapiirroksen (päivätty 10.7.2019) mukaisesti ja annettuja lupamääräyksiä noudattaen.

Ympäristöluvan käsittelyssä on sovellettu siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevia BAT-päätelmiä. Päätelmät sisältyvät komission täytäntöpanopäätökseen (2017/302) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten.

Ympäristölupa myönnetään siten, että neljässä broilerikasvattamorakennuksessa voidaan pitää kerralla yhteensä **enintään 110 000 broileria**. Broilerikasvattamossa 1 on tilat enintään 30 000 broilerille, broilerikasvattamossa 2 on tilat enintään 24 000 broilerille, broilerikasvattamossa 3 on tilat enintään 26 000 broilerille ja broilerikasvattamossa 4 on tilat enintään 30 000 broilerille.

Toimintaa tulee harjoittaa lupahakemuksen ja sen täydennysten mukaisesti, ellei lupamääräyksissä toisin määrätä.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Eläinsuojien rakenteet sekä lannan ja jätevesien varastointi

1. Kasvattamoissa muodostuva lanta tulee varastoida vesitiivistä materiaalia olevassa lantalassa siten, että lantaa tai valumavesiä ei joudu ympäristöön. Kasvattamoissa muodostuvan lannan ja kattamattoman etälantalalan sadevesien **varastointitilavuutta tulee olla yhteensä vähintään 1 708 m³**. Etäkuivalantalalan reunoja tulee korottaa vesitiiviillä betonimateriaalilla hakemuksen täydennyksen mukaisesti ja lantalalan reunojen korotus tulee olla tehtynä ennen rakennettavan broilerikasvattamon käyttöönottoa.

2. Rakennettavan broilerikasvattamon pohjarakenteet ja uusi pesuvesisäiliö tulee rakentaa vesitiiviistä betonimateriaalista tuettavaa rakentamista koskevien ympäristönsuojeluvaatimusten mukaisesti (maa- ja metsätalousministeriön asetus 266/2019). Myös nykyisten broilerikasvattamoiden pohjarakenteet ja pesuvesisäiliöt tulee olla rakennettu vesitiiviistä betonimateriaalista.
3. Nykyisten broilerikasvattamoiden koillis-itäpäädyssä sijaitsevat lannan lastausalueet ja rakennettavan broilerikasvattamon koillis-itäpäätyyn sijoittuva lannan lastausalue tulee olla tiivispohjaista materiaalia, esim. betonia tai asfalttia. Kasvattamoiden lannan lastausalueet tulee puhdistaa lannasta välittömästi lannan kuormauksen päätyttyä. Broilerikasvattamoiden piha- ja kulkutiet tulee pitää kova-pohjaisina, mikäli niitä ei ole asfaltoitu.
4. Nykyisten kasvattamoiden pesuvedet tulee johtaa vesitiiviisiin 75 m³:n ja 120 m³:n vesitiivistä betonimateriaalia oleviin umpisäiliöihin, jotka pidetään katettuna betonikansilla. Uuden kasvattamon (broilerhalli 4) pesuvedet tulee johtaa uuteen 30 m³:n vesitiivistä betonimateriaalia olevaan umpisäiliöön, joka katetaan betonikannella. Kasvattamoiden sosiaalityötilojen wc-vedet tulee johtaa erilliseen 5 m³:n umpisäiliöön ja toimittaa hakemuksen mukaisesti kunnan jätevedenpuhdistamolle.

Lannan kuljetus- ja levityskaluston pesu tulee suorittaa tiivispohjaisella alustalla siten, että pesuvedet otetaan talteen johtamalla ne pesuvesisäiliöön tai muuhun erilliseen umpisäiliöön.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

5. Lanta ja pesuvedet tulee hyödyntää pelloilla lannoitteena. Lantaa ja pesuvesiä voidaan toimittaa myös ympäristöluvan omaavaan laitokseen, jos ennen luovutusta esitetään valvontaviranomaiselle voimassa oleva luovutussopimus.

Lannan levitykseen soveltuvaa peltoa tulee jatkuvasti olla käytettävissä ympäristölupahakemuksen mukaiseen toimintaan **vähintään 392,9 hehtaaria**. Peltopinta-alassa tulee lisäksi ottaa huomioon talousvesikaivojen, valtaojien ja vesistöjen varsille jätettävien suoja-kaistojen/-vyöhykkeiden vaatimat pinta-alat.

6. Lannan ja pesuvesien kuormaus ja kuljetus tulee hoitaa tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, että niitä ei joudu ympäristöön, teille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tai räsytystä naapureille. Mikäli kuljetusreitille pääsee putoamaan lantaa tai pesuvesiä, tulee kuljetukset keskeyttää ja likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi.
7. Lannan ja pesuvesien peltolevityksessä ja maahan muokkaamisessa tulee noudattaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin ole-

vien päästöjen rajoittamisesta koskevan valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) määräyksiä. Levityksessä tulee huomioida myös maaperän viljavuus, viljeltävän kasvin ravinnetarve sekä lannan typpi- ja fosforipitoisuus.

8. Pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää pesuvesiä tai muutakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai muiden vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, että siitä ei aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Kuivikelantaa ei saa levittää pohjavesialueen varsinaiselle muodostumisalueelle, mutta levitys on sallittua pohjavesialueen ulkorajan ja pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliin sijoituville pelloille, kun levitys tapahtuu keväällä ja kuivalanta mullataan välittömästi.

Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maa-lajista riippuen vähintään 30-100 metrin levyinen vyöhyke, jota ei lannoiteta lannalla. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueen viljelyyn.

9. Toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, että lannan vastaanottajat ovat tietoisia siitä, mitä lannan levityksestä on määrätty tässä päätöksessä ja eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta koskevassa valtioneuvoston asetuksessa.

Päästöt ilmaan ja hajuhaittojen vähentäminen

10. Nykyisistä broilerikasvattamoista ja rakennettavasta broilerikasvattamosta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö saa olla enintään 0,08 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi. Päästöraja-arvo koskee laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa syntyviä päästöjä.

Mikäli broilerikasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö ylittää ammoniakkipäästöraja-arvon, on poistoilma käsiteltävä tai muilla teknisillä toimenpiteillä vähennettävä päästöjä siten, ettei päästöraja-arvo ylity. Ammoniakkipäästön arvioinnista/määrittämisestä on annettu lupamääräys 26.

11. Valtion valvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä toiminnanharjoittajan laatimaan hajunhallintasuunnitelman ja toimittamaan sen valvontaviranomaiselle arvioitavaksi.
12. Kasvattamoiden sisätilat on pidettävä siistinä ja sisäilman lämpötila mahdollisimman alhaisella tasolla. Eläinten valkuaisruokinta tulee pyrkiä optimoimaan niin, että lantaan joutuvien typpiyhdisteiden määrä voidaan pitää mahdollisimman vähäisenä. Eläinsuojien ja

pesuvesisäiliöiden ympäristö sekä kulkutiet on pidettävä hyvässä ja siistissä kunnossa.

Broilerikasvattamoissa tulee käyttää riittävästi kuivikkeita ja pääosa kuivikkeesta tulee mahdollisuuksien mukaan olla turvetta hajuhaittojen vähentämiseksi. Vesisumutusta tulee käyttää ainakin kesäaikaan toukokuun alusta elokuun loppuun sekä tarvittaessa muina aikoina sisäilman viilentämiseksi ja pölyn sitomiseksi.

13. Nykyisten broilerikasvattamoiden ja rakennettavan broilerikasvattamon poistoilma tulee johtaa ulos eläinsuojan katolla sijaitsevien poistoilmahormien kautta. Lisäksi eläinsuojissa voidaan tarvittaessa käyttää ns. jättipuhaltimia. Eläinsuojien ilmastoinnin ja olosuhteiden hallintaan liittyvien ohjausjärjestelmien kunnosta ja käytöstä tulee huolehtia siten, että hajuhaitat pysyvät mahdollisimman pieninä.
14. Kasvattamoista alle 500 metrin etäisyydellä sijaitsevilla peltolohkoilla muualle kuin kasvustoon levitettävän lannan muokkaaminen tulee suorittaa 4 tunnin kuluessa. Muualle levitettävä lanta tulee mullata tai pelto kyntää mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kulluttua levityksestä. Lannan levitysjankohta tulee pyrkiä valitsemaan siten, että naapureille aiheutuva hajuhaitta olisi mahdollisimman vähäinen. Lanta on levitettävä tyynellä säällä tai siten, että tuuliolosuhteet ovat naapureihin nähden suotuisat. Lannan levitystä tulee välttää yleisinä juhlapäivinä.

Meluhaitan vähentäminen

15. Eläinsuojien toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa melulle altistuvien asuinkiinteistöjen piha-alueilla ylittää päiväaikaan klo 07-22 keskiäänitasoa 55 dB (LAeq) ja yöaikaan klo 22-07 keskiäänitasoa 50 dB (LAeq). Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaisista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista raja-arvoon.

Tarvittaessa valvontaviranomainen voi velvoittaa mittaamaan toiminnasta aiheutuvaa melua ja tarvittaessa määrätä toiminnanharjoittajan laatimaan meluntorjuntasuunnitelman ja toimittamaan sen valvontaviranomaiselle arvioitavaksi.

Jätteet

16. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa muodostuvat jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään. Toiminnassa muodostuvat jätteet on varastoitava siten, ettei niiden varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, haju- tai terveyshaittaa, maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle.

17. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet tulee lajitella ja toimittaa ensisijaisesti kierrätykseen tai muuhun keräyspaikkaan Lakeuden jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Hyötykäyttöön kelpaamattomat tavanomaiset jätteet tulee toimittaa hyväksyttävään keräyspaikkaan Lakeuden jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti.
18. Vaaralliset jätteet kuten jäteöljyt, öljynsuodattimet, akut ja loisteputket on varastoitava katetussa tiivispohjaisessa varastossa, josta mahdolliset valumat voidaan kerätä talteen. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen, jolla on ympäristölupa ottaa vastaan kyseisiä jätteitä.

Kuolleet eläimet

19. Kuolleet eläimet ja muu toiminnassa syntyvä eläinjäte tulee toimittaa hakemuksen mukaisesti Honkajoki Oy:lle tai muuhun ympäristöluvan omaavaan laitokseen käsiteltäväksi. Kuolleiden eläinten ja muun eläinjätteen pitkäaikaista varastointia tulee välttää ja lyhytaikainenkin varastointi tulee järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa, hajuhaittaa taikka epäsiisteyttä. Eläinjätettä ei saa haudata.

Kuolleet eläimet ja muu toiminnassa syntyvä eläinjäte tulee varastoida tiiviissä, jäähdytettävässä raatokontissa tai muussa vastavassa ruhojen kylmäsäilytykseen tarkoitettussa paikassa.

Haittaeläinten torjuminen ja kärpäshaittojen vähentäminen

20. Haittaeläinten kuten rottien esiintymistä on ehkäistävä mm. pitämällä kasvattamoiden alueet riittävän siistinä ja tarvittaessa haittaeläimiä on torjuttava. Tarvittaessa kärpäshaittoja on vähennettävä käyttämällä ainakin kesäaikana eläinsuojissa kärpäshaittojen torjuntaan soveltuvia kemiallisia ja/tai biologisia keinoja.

Kemikaalien ja polttonesteiden varastointi

21. Kemikaalien ja öljytuotteiden varastointi ja käsittely tulee tapahtua siten, etteivät ne leviä varastointialueen tai -paikan ulkopuolelle, ja suojattava niin, ettei niitä leviä ympäristöön sadeveden mukana tai muutoin eikä niistä aiheudu maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumista.

Kemikaalien ja öljytuotteiden säilytykseen käytettävien säiliöiden tai astioiden tulee olla kannellisia ja niiden päällä tulee lukea, mitä kemikaalia säiliö tai astia sisältää. Öljytuotteet ja vaarallisiksi luokitellut kemikaalit tulee säilyttää lukitussa, katetussa, tiivispohjaisessa ja kynnyksellisessä varastossa, josta mahdolliset valumat voidaan kerätä talteen.

22. Polttonestesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksyttyjä polttoaineen varastointiin. Ulkona sijaitsevien maanpäällisten tankkauskäytössä olevien polttoainesäiliöiden tulee olla kaksivaippaisia tai varustettu kiinteällä suoja-altaalla tai sijoitettuna suoja-altaaseen siten, että mahdolliset vuodot eivät pääse maaperään. Sadeveden pääsy suoja-altaaseen tulee estää katoksella tai muulla vastaavalla järjestelyllä tai suoja-altaat tulee varustaa öljynerotuskaivoon johtavalla tyhjennysputkella.

Tankkauskäytössä olevien polttonestesäiliöiden täyttö- ja tankkauspaikat tulee olla päällystetty kulutusta ja öljytuotteita kestäväällä tiiviillä pinnoitteella, esimerkiksi betonilla tai asfalttibetonilla. Polttonestesäiliöt tulee olla varustettuja ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteella. Säiliöiden laitteet tulee lukita tankkausten väliaikoina ja säiliöt tulee pitää hyvässä kunnossa.

Varastointipaikan läheisyyteen tulee varata riittävä määrä imeytysturvetta tai vastaavaa materiaalia mahdollisten öljyvuotojen imeytämistä varten. Mahdollisista vuodoista tulee ilmoittaa välittömästi hätäkeskukselle.

Toiminnan tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

23. Lannan sekä pesu- ja jätevesien varastointitilat tulee tyhjentää perusteellisesti vuosittain ja samalla tulee tarkistaa niiden sekä niiden katteiden kunto mahdollisten vaurioiden havaitsemiseksi.

Polttonesteiden ja jätteiden säilytystiloja tulee tarkkailla riittävän usein. Mikäli rakenteissa tai laitteissa havaitaan vaurioita tai toimintaongelmia, jotka voivat johtaa päästöjen tai haittojen syntymiseen, on ne välittömästi korjattava.

24. Lannasta tulee tehdä lanta-analyysit liukoisen typen, kokonaistypen ja kokonaisfosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein.

25. Lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin eritystä on seurattava vuosittain ensisijaisesti typen ja fosforin massataselaskennalla, joka perustuu rehun kulutukseen, rehun raakavalkuais- ja kokonaisfosforipitoisuuteen ja eläimen tuotostasoon tai lanta-analyyseillä.

26. Broilerkasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö ($\text{kg NH}_3/\text{eläinpaikka/vuosi}$) tulee arvioida vuosittain massataseeseen perustuvalla arviolla, joka pohjautuu typen eritykseen ja kokonaistypen määrään kussakin lannan käsittelyn vaiheessa tai päästöker toimien avulla.

Vaihtoehtoisesti kasvattamosta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö tulee määrittää mittaamalla kertaluonteisesti sekä aina kun kasvatettava eläintyyppi ja/tai tuotantomuoto muuttuu merkittäväällä ta-

valla. Arvioinnit/mittaukset tulee toteuttaa siten kuin BAT-päätelmien kohdassa 4.9.2 on kuvattu.

Mikäli ammoniakkipäästöt määritetään mittaamalla, on ammoniakkipäästöjen mittaukset suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen soveltuvilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

27. Lupamääräyksessä 25 veloitettua tarkkailua ja lupamääräyksessä 28 veloitettuja raportointeja voidaan myöhemmin tarkentaa ja muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

28. Toiminnanharjoittajan tulee pitää kirjaa eläinsuojien toiminnasta ainakin seuraavien asioiden osalta ja niitä koskevat tiedot tulee raportoida vuosittain.

- eläinten määrä kasvattamoissa
- toiminnassa muodostuvan lannan määrä (m^3/vuosi)
- pesu- ja jätevesien määrä
- lannan ja pesu- ja jätevesien toimituspaikat tai vastaanottajat
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä, niiden laadusta ja määrästä sekä toimituspaikoista
- kuolleiden eläinten määrä (kpl/vuosi tai t/vuosi), toimituspaikat ja ajankohdat
- tiedot häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista
- uudet tai muuttuneet sopimukset lannan levitykseen käytettävistä peltoaloista (myös peltokartat)
- tiedot tilalla mahdollisesti tehdyistä lisätoimenpiteistä ammoniakkipäästöjen vähentämiseksi
- Euroopan päästörekisteriin (E-PRTR) ilmoitettavat tiedot broilerikasvattamoiden ammoniakkipäästöistä sekä niiden arviointiperusteet. Vuodesta 2021 alkaen raportoitavien ammoniakkipäästöjen määrä $\text{kg NH}_3/\text{eläinpaikka}/\text{vuosi}$ tulee olla määritetty lupamääräyksen 26 mukaisesti.
- lanta-analyysien tulokset ja voimassaolo. Vuodesta 2021 alkaen lannan kokonaistypen (N) ja kokonaisfosforin (P) erityyksen määrien ($\text{kg}/\text{eläinpaikka}/\text{vuosi}$) tulee olla määritettyjä lupamääräyksen 25 mukaisesti

Kirjanpitolietojen tulee sisältää lisäksi tiedot veden, sähköenergian, polttoaineiden ja rehun kulutuksesta. Kirjanpitolietojen tulee olla valvontaviranomaisen tarkastettavissa ja tietoja on säilytettävä tilalla vähintään kuusi vuotta.

Toimintaa koskevat tiedot (vuosiraportti) tulee **vuosittain helmi-kuun loppuun mennessä** lähettää Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen, ellei valvontaviranomainen toisin määrää. Vuosiraporttitiedot on toimitettava ensisijaisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään soveltuvassa muodossa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka ja energiatehokkuus

29. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä, erityisesti haju- ja ammoniakkipäästöjen vähentämiseen liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja toimialansa BAT-päätelmiä. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä kasvattamon kaikissa toiminnoissa niin, että päästöt ja toiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä sekä energian käyttö mahdollisimman tehokasta.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

30. Mahdollisista häiriöistä ja poikkeuksellisista tilanteista, jotka ovat aiheuttaneet tai saattavat aiheuttaa merkittäviä ympäristöhaittoja, on välittömästi ilmoitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen valvontaviranomaiselle ja Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on heti ryhdyttävä toimenpiteisiin haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi sekä poikkeuksellisten tilanteiden uusiutumisen ehkäisemiseksi.

Käyttöönottoilmoitus, toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

31. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen valvontaviranomaiselle rakennettavan uuden kasvattamon ja pesuvesisäiliön sekä korjattavan kuivalantalan käyttöönotosta viimeistään 30 vrk ennen niiden käyttöönottoa.

Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa kasvattamoiden toiminnassa tapahtuvista olennaisista eläinmäärään, tuotantoon tai ympäristön pilaantumisriskiin liittyvistä muutoksista, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta hyvissä ajoin ennen toimenpiteisiin ryhtymistä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen valvontaviranomaiselle. Mikäli toiminta muuttuu tai olennaisesti laajenee, on toiminnalle haettava uusi ympäristölupa.

Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin ennen toiminnan lopettamista esitettävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toiminnoista.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16-18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan luvassa on annettava määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi muun muassa päästöistä, päästöraja-arvoista sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä sekä toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan luvassa on muun muassa annettava tarpeelliset määräykset päästöjen, toiminnan ja jätehuollon tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten tarkkailusta.

Käsittelyratkaisun perustelut

Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa esitetty kiinteistöllä Toloppa 145-421-1-162 sijaitseva etälantala ei muodosta eläinsuojien kanssa sellaista ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin kohdassa 3 ja 41 §:ssä tarkoitettua teknistä tai toiminnallista yhteyttä, että niiden ympäristövaikutuksia olisi tarpeen tarkastella yhdessä. Tilakeskuksen eläinsuojien ja etälantalan keskinäisten etäisyyksien (1,5 km kasvattamolta) vuoksi niistä ympäristössä aiheutuvat vaikutukset eivät kohdistu samaan alueeseen.

Luvan myöntämisen ja ratkaisun perustelut

Aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan, koska hakemuksen mukaisten eläinsuojien toiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimusten mukaisesti, kun otetaan huomioon annetut lupamääräykset.

Luvan myöntämisen edellytykset on nykyisen broilerikasvattamotoiminnan (enintään 79 313 broileria) osalta ratkaistu Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 1.2.2013 myöntämässä ympäristöluvassa (nro 10/2013/1).

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen 17/2021 mukaan eläinsuoja tulee sijoittaa riittävän kauas häiriintyvistä kohteista. Toiminnasta ei saa aiheutua esimerkiksi kohtuutonta melu- tai hajuhaittaa, pölyä, roskaantumista tai riskiä pinta- tai pohjavesien pilaantumiselle. Myös eläinsuojan toimintaan kuuluvat eläinten siirrot ja kuljetukset, rehujen valmistus, rehujen ja lannan kuljetukset tulee suunnitella niin, ettei niistä aiheudu haittaa naapurustolle. Eläinsuojan sijoittamisessa tulee ottaa huomioon toiminnan aiheuttama kokonaiskuormitus ja myös alueella jo olevien eri toimintojen yhteisvaikutukset. Kun toimintaa laajennetaan siten, että vanhan eläinsuojan kokoa kasvatetaan, voidaan myös vanhassa eläinsuojassa edellyttää tehokkaamman ympäristönsuojelutekniikan käyttöönottoa, jotta vähennetään toiminnasta aiheutuvaa pilaantumisen riskiä.

Ympäristönsuojelulain liitteen 3 mukaisilla eläinyksikkökertoimilla laskettuna hakemuksen mukainen tuleva eläinmäärä (3300 ey) on eläinyksiköinä noin 1,4-kertainen nykyisen ympäristöluvan eläinmäärään (2379 ey) nähden. Eläinmäärän lisäys nykyisestä on laajennuksen jälkeen noin 39 %.

Aluehallintovirasto katsoo, että kyseessä on laajennushanke, jolloin suojaetäisyyksiksi voidaan hyväksyä lyhyemmät etäisyydet kuin uusissa tai uuteen toimintaan rinnastettavissa hankkeissa. Lanta varastoidaan etäällä asutuksesta sijaitsevassa etälantalassa.

Hajuhaittojen vähentämiseksi luvassa on annettu määräykset mm. eläinsuojien poistoilman johtamisesta ulos katolla sijaitsevien poistoilmahormien kautta sekä eläinsuojien ilmastoinnin ja olosuhteiden hallintaan liittyvien ohjausjärjestelmien kunnosta ja käytöstä huolehtimisesta, turvekuivikkeen ja vesisumutuksen käytöstä hajuhaittojen vähentämiseksi, kasvattamoiden lannan lastausalueiden tiivispohjaisuudesta ja lannan levittämisestä eläinsuojien lähialueella. Lisäksi on annettu määräys päästöraja-arvosta broilerikasvattamoista ilmaan vapautuvalle ammoniakkipäästölle.

Hakija on toimittanut massataseeseen perustuvan arvion, jonka mukaan eläinsuojasta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö on 0,07 kg eläinpaikkaa kohden vuodessa ja alittaa siten annetun päästöraja-arvon (0,08 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi). Kasvattamoiden lämpötilaa voidaan alentaa kustuttamalla sitä ja käyttämällä jättipuhaltimia.

Suomen ilmatieteen laitoksen raportin (Tilastoja Suomen ilmastosta 1981-2010, raportti 2012:1) mukaan lähimmällä meteorologisella havaintopaikalla (Kauhavan lentokenttä) tuulen suunta on 30 vuoden havaintojaksolla ollut pohjoisesta keskimäärin 11 %, koillisesta 9 %, idästä 10 %, kaakosta 12 %, etelästä 17 %, lounaasta 17 %, lännestä 9 % ja luoteesta 10 % vuotuisesta ajasta. Vallitsevat tuulensuunnat, suojaetäisyydet ja annetut lupamääräykset huomioon ottaen lähimmille naapureille ei todennäköisesti aiheudu hajuhaitasta kohtuutonta räsytystä.

Toiminta sijaitsee maatalousvaltaisella ja kaavoittamattomalla maa- ja metsätalousalueella, joten alueen kaavoitus tilanne ei estä ympäristöluvan myöntämistä. Kasvattamot eivät sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella.

Kun otetaan huomioon annetut lupamääräykset, kasvattamoiden eläinmäärä ja sijainti naapureihin nähden sekä alueella sijaitsevat muut eläinsuojat, toiminta ei todennäköisesti aiheuta yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsytystä.

Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa on esitetty riittävät tiedot ympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta. Eläinsuojatoiminta kyseisellä paikalla täyttää luvan myöntämisen edellytykset, mikäli annettuja lupamääräyksiä noudatetaan. Ympäristöluvan myöntäminen ei edellytä, että toiminta olisi täysin hajutonta ja haitatonta.

Lupapäätöksessä on lupaharkintaan sisältyvien toimintojen osalta otettu huomioon Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosille 2016-2021 (Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen raportteja 101/2015) ja Kyrönjoen vesistöalueen vesienhoidon toimenpideohjelma 2016-2021 (Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen raportteja 37/2016). Lisäksi luvassa on annettu määräyksiä päästöjen estämiseksi pinta- ja pohjavesiin sekä maaperään.

Lupamääräysten perustelut BAT-päätelmien soveltamisen johdosta

Ympäristöluvan käsittelyssä on sovellettu siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevia BAT-päätelmiä. Päätelmät sisältyvät komission täytäntöönpanopäätökseen (2017/302) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten.

Toimintaa muutetaan lisäämällä kasvattamossa kasvatettavien broilerin määrää. Laajennuksen jälkeen kasvattamoissa voidaan kasvattaa broilereita kerrallaan yhteensä noin 110 000 kpl noin 6 viikon kasvatusajalla. Hakemuksen mukaisella eläinmäärällä laitos luokitellaan ympäristönsuojelu-

lain (527/2014) liitteen 1 taulukon 1 kohdan 11 a) mukaiseksi direktiivilaitokseksi, jota koskevat ympäristönsuojelulain 75-79 §:t. Hakemuksen mukainen broilereiden määrä ylittää direktiivilaitosrajan, joka broilereiden osalta on yli 40 000 paikkaa. Laitoksen pääasiallista toimintaa koskee siten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevat päätelmät.

Euroopan komission antama täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten on julkaistu 21.2.2017.

Aluehallintovirasto on tarkistanut 6.3.2019 annetulla päätöksellä nykyiselle broilereiden kasvatustoiminnalle 1.2.2013 myönnetyn ympäristöluvan siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta koskevien BAT-päätelmien johdosta ja todennut olemassa olevan toiminnan täyttävän BAT-päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Aluehallintovirasto katsoo, että myös hakemuksen mukainen laajennettava toiminta täyttää BAT-päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan hakemuksessa esitetty paras käyttökelpoinen tekniikka täyttää siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen BAT-päätelmien parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset. Käsittelyssä on otettu huomioon, mitä ympäristönsuojelulaissa on määrätty mm. parhaan käyttökelpoisen tekniikan vertailuasiakirjojen (BREF) sitovuudesta ja erityisesti, mitä toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan päästörajoista on päätelmissä määrätty (BAT-AEL).

Yleisissä BAT-päätelmissä on annettu vaihteluväli BAT-tekniikoiden mukaiselle lannassa eritetylle kokonaistypelle ja kokonaisfosforille. Toiminnan lannan typi- ja fosforimäärien oletetaan sijoittuvan tälle vaihteluvälille, mutta niistä ei ole kuitenkaan määrätty ehdottomana. Lannan kokonaistyyppimäärän minimointi ehkäisee myös ammoniakkipäästöjä. Sen sijaan lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin erityksen seurannasta ja raportoinnista on määrätty. Tällä hetkellä Suomessa ei ole olemassa typen ja fosforin erityksen tarkkailulle tarvittavia laskentamenetelmiä. Lanta-analyysiä voidaan käyttää siihen saakka, kunnes massataselaskentajärjestelmä valmistuu.

Ympäristönsuojelulain 82 §:n mukaan direktiivilaitoksen toiminnanharjoittajan tulee laatia maaperän ja pohjaveden perustilaselvitys ja liittää se lupahakemukseen, mikäli toiminnassa käytetään, varastoidaan, tuotetaan tai muutoin syntyy merkityksellisiä vaarallisia aineita. Hakemukseen on liitetty arvio perustilaselvityksen laatimistarpeesta. Esitetyn perusteella aluehallintovirasto on katsonut, ettei tarvetta varsinaisen perustilaselvityksen laatimiselle tässä tapauksessa ole.

Lupamääräysten perustelut

Eläinsuojien rakenteita sekä lannan ja jätevesien varastointia koskevat lupamääräykset 1-4

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) sekä maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (266/2019) edellyttävät, että lannan varastotilojen ja pesuvesien sekä eläinsuojien pohjarakenteiden tulee olla vesitiivistä materiaalia suorien valumien estämiseksi.

Lannan varastotilavuuden tulee vastata 12 kuukauden laskennallista varastotilavuutta. Valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaan kuivikelantaa lasketaan muodostuvan 0,015 m³ broileria kohden vuodessa. Ympäristöluvan mukaisella eläinmäärällä (110 000 broileria) laskennallinen lannan tuotto vuodessa on 1 650 m³. Kasvattamoiden lannan varastointia varten on käytössä yksi kattamaton etäkuivalantala, jonka laskennallinen sadevesimäärä on 57,6 m³/v, joten lantavarastojen tilavuustarve on 1 708 m³. Lantatilavuutta on lantalan reunojen korotuksen jälkeen yhteensä vähintään 1 736 m³, joten toiminnanharjoittaja on esittänyt riittävästi lannan varastotilavuutta.

Hakija on esittänyt, että nykyisten kasvattamoiden pesuvedet johdetaan 75 m³:n ja 120 m³:n säiliöihin. Uuden kasvattamon (broilerhalli 4) pesuvedet johdetaan rakennettavaan 30 m³:n säiliöön. Kasvattamoiden wc-vedet johdetaan erilliseen 5 m³:n umpisäiliöön ja toimitetaan kunnan jätevedenpuhdistamolle. Pesuvesille on esitetty riittävästi varastointitilavuutta.

Kattamattomissa lantaloissa tulee olla vähintään 0,5 metrin korkuinen ajo-luiska ja sen kuormausalueen tulee olla tiivispohjaista materiaalia, esim. betonia tai asfalttia siten, että mahdolliset valumat ympäristöön voidaan estää.

Lannan ja jätevesien hyödyntämistä koskevat lupamääräykset 5-9

Vaatus lannan levitykseen tarvittavasta peltopinta-alasta perustuu valtioneuvoston asetukseen ilmoituksenvaraisista eläinsuojista 138/2019. Asetuksen liitteen 2 mukaan peltopinta-alarve on vähintään yksi peltohehtaari 280 broileria kohden. Toiminnanharjoittaja on esittänyt riittävästi peltoa lannan levitystä varten ylilannoituksen ja ravinteiden huuhtoutumisriskin ehkäisemiseksi.

Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta koskevan valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) määräyksiä. Viljavuusanalyysiin, lannan ravintesisältöön ja kasvien todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Lannan ja pesuvesien käyttöä pohjavesialueilla on rajoitettu pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi.

Ilmapäästöjen ja hajuhaittojen vähentämistä koskevat lupamääräykset 10-14

Hakemuksen mukainen eläinsuojatoiminta on ns. direktiivilaitos (yli 40 000 siipikarjapaikkaa), jota koskevat siipikarjan tai sikojen tehokasvatuksen parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden päätelmät. Ilmaan vapautuvia ammoniakkipäästöjä koskeva raja-arvo on annettu, jotta saavutetaan BAT-päätelmissä 2017/302/EU ilmaan vapautuvalle ammoniakkipäästölle esitetty parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukainen päästötaso. Päästöraja-arvoa määrittäessä on sovellettu BAT-päätelmien taulukkoa 3.2 (BAT 32), jonka mukaan broilerikasvattamoista ilmaan vapautuvien ammoniakkipäästöjen BAT-AEL-arvo (broilerien loppupaino on enintään 2,5 kg) on 0,08 kg NH₃/eläinpaikka/vuosi. Päästöraja-arvo koskee normaalia toimintaolosuhdetta.

Suomen ympäristökeskuksen kehittämä laskuri eläinsuojista ilmaan vapautuville ammoniakkipäästöille valmistui syksyllä 2019. Mikäli broilerikasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö ylittää määritetyn päästöraja-arvon, tulee poistoilma käsitellä tai muilla teknisillä toimenpiteillä vähentää päästöjä siten, ettei päästöraja-arvo ylitä.

Määräyksessä 11 on otettu huomioon BAT-päätelmä 12, jonka perusteella voidaan edellyttää, että toiminnanharjoittaja laatii hajunhallintasuunnitelman, jos toiminnasta voi aiheutua hajuhaittaa herkille kohteille. Valvontaviranomaisen kehotuksesta laadittavassa hajunhallintasuunnitelmassa on esitettävä myös mahdolliset käyttöönotettavat lisätoimenpiteet hajuhaitan vähentämiseksi ja hajuhaittoja aiheuttavien tilanteiden korjaamiseksi/vähentämiseksi mahdollisine toteutusaikatauluineen. Tarvittaessa valvontaviranomainen voi kehottaa hakijaa toimittamaan hajupäästöjen hallintasuunnitelman lupaviranomaiselle käsiteltäväksi.

Tutkimusten mukaan eläinsuojan aiheuttamiin hajuhaittoihin vaikuttaa olennaisesti mm. rehujen valkuaispitoisuus, joten ruokinnan optimoinnilla voidaan välttää ylimääräisen valkuaisen antamista eläimille. Lannan matalampi tyyppiyhdisteiden määrä voi jossain määrin alentaa mm. haihtumiselle alttiina olevien ammoniakkiyhdisteiden määrää. Lannan sisältämien hajuhaittoja aiheuttavien kaasujen muodostumista voidaan vähentää myös pitämällä eläinsuojat viileänä sekä eläinsuojien, kuivalantalan sekä pesu- ja jätevesisäiliöiden ympäristö hyvässä ja siistissä kunnossa.

Kasvattamoiden hajupäästöt laimenevat parhaiten, kun poistoilma johdetaan ulos eläinsuojien katoilla sijaitsevien poistoilmahormien kautta. Lisäksi eläinsuojissa voidaan käyttää ns. kesäkäytössä olevia jättipuhaltimia hakemuksen mukaisesti.

BAT-päätelmän 22 taulukon 1.3 mukaan lanta tulee muokata maahan 0-4 h tai viimeistään 12 h kuluessa lannan levityksestä. Kasvattamoista alle 500 metrin etäisyydellä olevat pellot sijaitsevat samalla toiminta-alueella eläinsuojien kanssa ja näiden peltojen lannan levityksen ympäristövaikutuksia on teknisen ja toiminnallisen yhteyden vuoksi tarpeen tarkastella yhdessä

eläinsuojatoiminnan ympäristövaikutusten kanssa. Eläinsuojien lähipelloilla on katsottu tarpeelliseksi antaa määräys lannan muokkaamisesta maahan 4 h kuluessa lannan levityksestä hajuhaittojen vähentämiseksi.

Yli 500 metrin etäisyydellä eläinsuojista sijaitsevien lannanlevityspeltojen osalta lannan levitys kuuluu toiminnan valvontaan ja kyseisiä pelloja koskee eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta koskevan valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 10 §:n 5 momentti, jonka mukaan lanta tulee muokata maahan vuorokauden kuluessa levityksestä lukuun ottamatta kasvustoon levitettävää lantaa.

Meluhaitan vähentämistä koskeva lupamääräys 15

Melulle asetetut raja-arvot vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja.

Jätteitä, kuolleita eläimiä ja haittaeläinten torjuntaa ja kärpäshaittojen vähentämistä koskevat lupamääräykset 16-20

Jätehuoltoa koskevat määräykset on annettu, koska toiminnanharjoittaja on velvollinen huolehtimaan vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden asianmukaisesta varastoinnista sekä maaperän ja pinta- tai pohjavesien pilaantumisen estämisestä. Toiminnanharjoittajan on myös huolehdittava jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä, kuten vaarallisten jätteiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn sekä hyötyjätteiden ja hyötykäyttöön kelpaamattomien jätteiden pitämisestä erillään muista jätteistä ja niiden toimittamisesta asianmukaiseen käsittelyyn.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (1069/2009) mukaan eläinten ruhot ja muu eläinjäte on käsiteltävä eläinjätteen poltto- tai käsittelylaitoksessa. Eläinruhojen ja muun eläinjätteen varastointia ja käsittelyä sekä haittaeläinten torjuntaa ja kärpäshaittojen vähentämistä koskevat määräykset on annettu terveys-, ympäristö- ja hajuhaittojen ehkäisemiseksi.

Kemikaalien ja polttonesteiden varastointia koskevat lupamääräykset 21-22

Kemikaalien, öljytuotteiden ja polttonesteiden varastointia koskeva määräys on annettu maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi.

Toiminnan tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset 23-28

Toiminnan tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset on annettu toiminnan ympäristövaikutusten ja -riskien vähentämiseksi sekä BAT-päätelmissä edellytettyjen seurantojen ja asetettujen päästövaatimusten noudattamisen valvomiseksi.

Lannan sekä pesu- ja jätevesien varastointilojen vuosittaisella perusteellisella tyhjentämisellä varmistetaan varastojen hyötytilavuuden säilyminen ja tyhjentämisen yhteydessä voidaan tarkastaa varastojen rakenteiden kunto.

Lupamääräys 24 lannan ravinteiden määrittämisestä viiden vuoden välein tehtävillä lanta-analyyseillä perustuu valtioneuvoston asetukseen (1250/2014) eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (12 §). BAT-päätelmän 24 mukaan lannan kokonaistypen ja kokonaisfosforin eritystä on seurattava vuosittain typen ja fosforin massataselaskennalla tai lanta-analyyseillä.

Mikäli kokonaistypen ja kokonaisfosforin erityksen tarkkailussa käytetään massataselaskentaa, lannasta tulee lisäksi tehdä viiden vuoden välein lanta-analyysit liukoisen typen, kokonaistypen ja kokonaisfosforin määrittämiseksi. Mikäli kokonaistypen ja kokonaisfosforin eritystä seurataan lanta-analyysien perusteella vuosittain, riittää kun lannasta määritetään liukoisen typen pitoisuus viiden vuoden välein.

BAT-päätelmissä 3 ja 4 on annettu taulukoissa 1.1 ja 1.2 typen ja fosforin eritykselle BAT-tekniikoiden mukaiset tasot, joiden rajoissa toimimalla rehun hyväksikäyttöaste sekä päästöriski pysyvät kohtuullisella tasolla mikä myös edesauttaa ammoniakkipäästötasoihin pääsemistä. Broilerituotannossa lannassa eritetyn kokonaistypen vaihteluväli on 0,2-0,6 kg N lannassa eritetty/eläinpaikka/vuosi ja kokonaisfosforin 0,02-0,11 kg P lannassa eritetty/eläinpaikka/vuosi. Edellä mainittu fosforiarvo vastaa päätelmässä esitettyä 0,05-0,25 kg P_2O_5 /eläinpaikka/vuosi arvoa. P_2O_5 -luvut on muunnettu fosforiksi (P) kertoimella 0,4364.

Suomessa ei ole tähän asti edellytetty lannan typen ja fosforin erityksen vuosittaista seurantaa. Päätelmissä esitettyjen seurantavaihtoehtojen tueksi tarvitaan laskentajärjestelmä, jollaista ei vielä ole käytössä vaan vasta kehitteillä. Lanta-analyysiä käytetään kunnes massataselaskentajärjestelmä valmistuu.

BAT-päätelmän 25 mukaan direktiivilaitoksesta ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö (kg NH_3 /eläinpaikka/vuosi) tulee arvioida 21.2.2021 lähtien vuosittain massataseeseen perustuvalla arviolla, joka pohjautuu typen eritykseen ja kokonaistypen määrään kussakin lannan käsittelyn vaiheessa tai päästökertoimien avulla. Vaihtoehtoisesti kasvattamoista ilmaan vapautuva ammoniakkipäästö tulee määrittää mittaamalla kertaluonteisesti sekä aina kun kasvatettava eläintyyppi ja/tai tuotantomuoto muuttuu merkittävästi. BAT-päätelmän 25 mukaiset tarkkailutekniikat ammoniakkipäästöjen tarkkailemiseksi on kuvattu tarkemmin BAT-päätelmien kohdassa 4.9.2.

Toiminnasta on edellytetty pidettävän vuosittaista kirjanpitoa valvonnallisista syistä. Kirjanpidon tulee sisältää myös BAT päätelmän 29 mukaisten prosessimuuttujien (veden, sähköenergian, polttoaineiden ja rehun kulutus) tarkkailua koskevat tiedot.

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja energiatehokkuutta koskeva lupamääräys 29

Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä, erityisesti haju- ja ammoniakkipäästöjen vähentämiseen liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja toimialansa BAT-päätelmiä. Parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa on hyödynnettävä eläinsuojien kaikissa toiminnoissa niin, että päästöt ja toiminnan ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäisiä sekä energian käyttö mahdollisimman tehokasta.

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskeva lupamääräys 30

Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteissa on määrätty viranomaisten ja lähiasukkaiden tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi.

Käyttöönottoilmoitusta, toiminnan muuttamista ja lopettamista koskeva lupamääräys 31

Käyttöönottoilmoitus on määrätty valvonnallisista syistä. Ilmoitus voidaan tehdä joko kirjallisesti tai suullisesti.

Toiminnan muutoksia ja lopettamista koskevilla ilmoituksilla varmistetaan tiedonkulku valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvista muutoksista kuten laajentamisesta tai tuotantosuunnan muuttamisesta. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava myös muista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista. Ilmoituksen perusteella viranomainen tarkastelee muutoksen vaikutuksia nykyisessä luvassa annettuihin määräyksiin ja arvioi, onko lupaa tarpeen muuttaa.

VASTAUS LAUSUNNOSSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto on otettu huomioon ympäristöluparatkaisusta ja lupamääräyksistä 10, 11, 14, 24-27 ilmenevällä tavalla.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Tämä lupapäätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu ympäristön kannalta olennainen muutos, on toiminnalle haettava uutta ympäristölupaa. Tämä päätös on voimassa, kunnes uudesta lupahakemuksesta tehty päätös on lainvoimainen. Ympäristönsuojelulain mukaan direktiivilaitoksen luvan tarkistamiseen sovelletaan ympäristönsuojelulain 80 ja 81 §:iä (tarkistaminen päätelmien johdosta).

Korvattavat päätökset

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on 1.2.2013 myöntämän ympäristöluvan nro 10/2013/1 (diaarinumero LSSAVI/117/04.08/2012) sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston 6.3.2019 antaman päätöksen nro 54/2019 (diaarinumero LSSA-VI/6664/2018).

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän lupapäätöksen määräyksiä ankarampia tai lupapäätöksestä poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta tämän päätöksen estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on täytäntöönpanokelpoinen saadessaan lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 5, 11, 12, 16-17, 27, 29, 41, 48-49, 52-53, 58, 62, 70, 75-77, 82, 170, 190-191, 198, 209 ja 232 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta 1, 8, 10-15, 19 ja 23 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014

Laki eräistä naapuruussuhteista 17 §

Jätelaki 8, 13, 29, 72, 118 ja 121-122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä 4, 7-9 ja 24 §

LISÄKSI ON OTETTU HUOMIOON

Maa- ja metsätalousministeriön asetus tuettavaa rakentamista koskevista ympäristönsuojeluvaatimuksista (266/2019)

Maatilojen kemikaalien käsittely ja varastointi, ympäristöministeriön ohje viranomaisille 5/2021

Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista 138/2019

Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohje 17/2021

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden terveyssäännöistä (1069/2009) ja sen täytäntöönpanosta annettu komission asetus (142/2011)

Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/302 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käyttökelpoisia tekniikoita (BAT) koskevien päätöksien vahvistamisesta siipikarjan tai sikojen tehokasvatusta varten. Euroopan unionin virallinen lehti 21.2.2017.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on **4 775 euroa**. Lasku lähetetään myöhemmin valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrittäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vähintään 100 000 broilerin eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 9 550 euroa. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 50 % taulukon mukaisesta maksusta, joten käsittelymaksu on 4 775 euroa.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>. Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Ilmajoen kunnan verkkosivuilla sekä Ilmajoki -lehdessä.

JAKELU

Päätös

Itälehdon Tila Oy
Ilmajoen kunnanhallitus
Ilmajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Ilmajoen kunnan terveydensuojeluviranomainen
Ilmajoen kunnan kaavoitusviranomainen
Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat
Suomen ympäristökeskus

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erikseen tieto.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

LIITTEET

- 1) Sijaintikartat
- 2) Asemapiirros
- 3) Valitusosoitus

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Maarit Vuorela ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Heikki Pajala.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

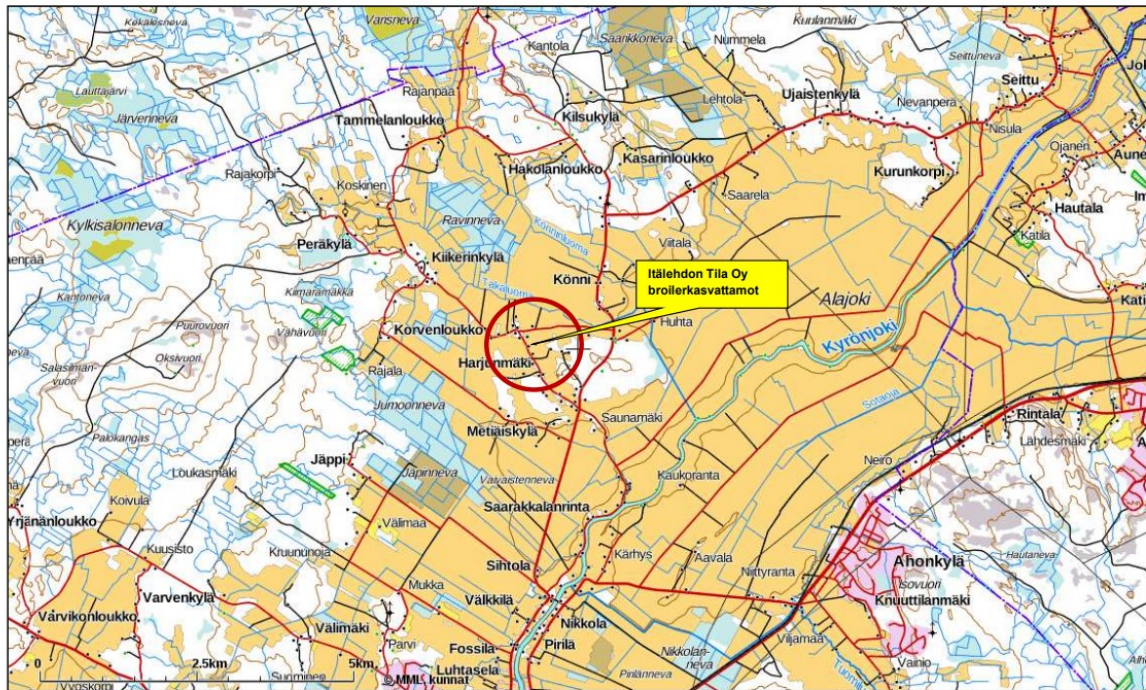
SIJAINTIKARTAT

LIITE 1

Itälehdon Tila Oy:n tilakeskuksen sijoittuminen Ilmajoen Harjunmäessä.

Itälehdon Tila Oy, Ilmajoki

Karttaliite ympäristölupahakemukseen 05_2020

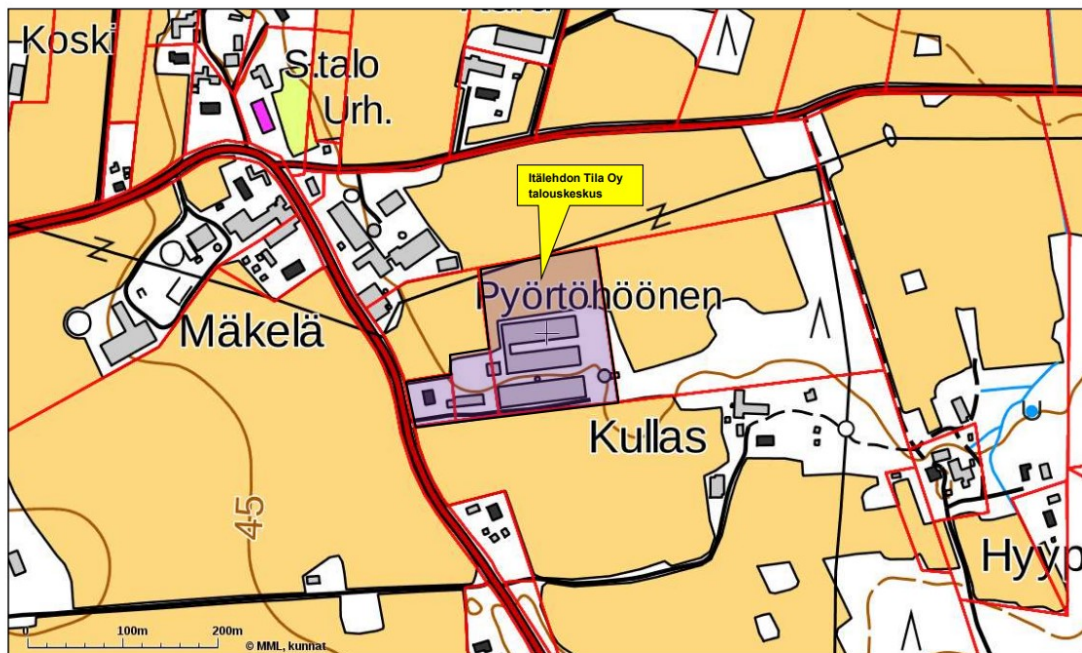

Tuuliruusu 2020

Itälehdon Tila Oy:n tilakeskus

Itälehdon Tila Oy, Ilmajoki

Karttaliite ympäristölupahakemukseen 05_2020

Tuuliruusu 2020

LIITE 2

VALITUSOSOITUS**LIITE 3**

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyvyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy 22.10.2021.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määritellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)

PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihte: 029 56 42 611

asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)

telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja LSSAVI/6947/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSSAVI/6947/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pajala Heikki 15.09.2021 08:02

Puheenjohtaja Vuorela Maarit 15.09.2021 07:15